

ХАЙДУТЪ СИДЕРЪ

Цѣло лѣто скита хайдутъ Сидеръ съ своята дружина изъ Странджа-планина. Народнитѣ душмани трѣпераха, щомъ чуеха името му само.

Но топлото лѣто отлетѣ. Надъ планината се понесе студениятъ лѣхъ на есенъта. Гората посърна и пожълтѣ. На връхъ Кръстовденъ дружината се събра подъ клонестъ джбъ. Въ корубата му скри пушки бойлии и саби френгии. Сбогува се и се прѣсна.

Хайдутъ Сидеръ се спустна по планинската пѣтека. Стигна по сдрачъ въ близкото селце и се спрѣ предъ прогнилата порта на една схлупена кжщурка. Почука. Излѣзе млада жена съ черъ чумберъ.

— Странниче, боя се дали ще те задоволи една бедна вдовишка кжща!

Хайдутъ Сидеръ посочи планината и отвърна:

— А тамъ моята е още по-бедна! За хайдутъ Сидера нѣма несгода! И влѣзе вжтре. Въ огнището горѣше огънь. Отъ кжта го гледаха плахо две блѣди момчета.

— Деца, какво се боите? Гостъ ни е дошълъ! Тѣ приближиха и му цѣлунаха ржка. Гостътъ ги помилва. Срѣдъ стаята бѣ сложена скромна трапеза. На нея имаше корички черенъ хлѣбъ и печени картофи.

— Прощавай, не мога ти се отсрами както трѣбва!

Наядоха се, легнаха и заспаха. Въ ранни зори вдовицата стана да очисти. Гледа — постелята на госта праздна.

— Отишълъ си, безъ да се обади! Тя колѣнчи предъ огнището. Разрови пепелъта. Подъ нея се показа пълненъ кемеръ. Протегна ржка. Кемерътъ се разтвори и по земята зазвѣнтѣха жълтици. Децата опулиха очи. Сkochиха и съ радостенъ викъ се спустнаха къмъ златнитѣ монети. Майка имъ ги прегърна и наведе глава предъ старата икона на Богородица:

— Майко, поживи ги да порастнатъ и да станатъ като хайдутъ Сидера — крило за сиромаси!

Г. Червенковъ